

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

UUSIMAA-KAAVA
2050

Uusimaa-kaava 2050: luonnos MERKINNÄT JA MÄÄRÄYKSET

Nähtävillä 8.10. –9.11.2018
Lausunnoilla 8.10. –30.11.2018

SISÄLLYS

Lukuohje.....	3
Yleiset suunnittelumääräykset	5
Kasvun kestävä ohjaaminen	7
Liikkuminen ja logistiikka.....	13
Elinkeinot ja kauppa.....	18
Ympäristön voimavarat ja vetovoima	21
Energia ja tekninen huolto	25
Muut kaavamerkinnt.....	30
Kaupan alueiden enimmäismitoitukset kerrosneliömetreinä (k-m²)	32
Oikeusvaikutteinen liitekartta: Liityntäpysäköinti ja joukkoliikenteen vaihtopaikat	33

Lukuohje

Maakuntakaavan esitystapa on yleispiirteinen. Jos alueidenkäyttöön liittyy erityisiä ohjaustarpeita, esimerkiksi rakentamisrajoitus tai suojelumääräys, on aluerajaukset esitetty yksityiskohtaisemmin. Maakuntakaavan aluerajauksia ei tule tulkita sellaisenaan, vaan tarkemmat aluerajaukset on aina tarkistettava yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Uusimaa-kaavassa 2050 käytetään aluevaraus-, kohde- ja viiva-, ominaisuus- sekä kehittämisperiaatemarkintöjä. Pällekkäisten kaavamerkintöjen suunnittelumääräyksiä tulee tulkita ja toiminnot yhteensovittaa siten, että merkintöjen osoittamat alueidenkäytön periaatteet voivat toteutua.

Aluevarausmerkinnöillä osoitetaan alueen pääasiallinen käyttötarkoitus ja ne ovat toisensa poissulkevia siten, että samalla alueella ei voi samanaikaisesti olla voimassa kahta eri aluevarausmerkintää. Esimerkiksi virkistysalueet on osoitettu aluevarausmerkinnällä.

Aluevarauksiin rinnastettavia **kohdemerkintöjä** käytetään kaavan mittakaavaan nähden pieniä alueita osoitettaessa tai kun tarkemman aluerajauksen määrittely on tarkoituksenmukaista vasta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kohdemerkintöjä käytetään esimerkiksi osoittamaan keskuksia. Jos kohdemerkintä sijoittuu aluevarausmerkinnän päälle, sitä koskevat myös aluevarausmerkinnän suunnittelumääräykset.

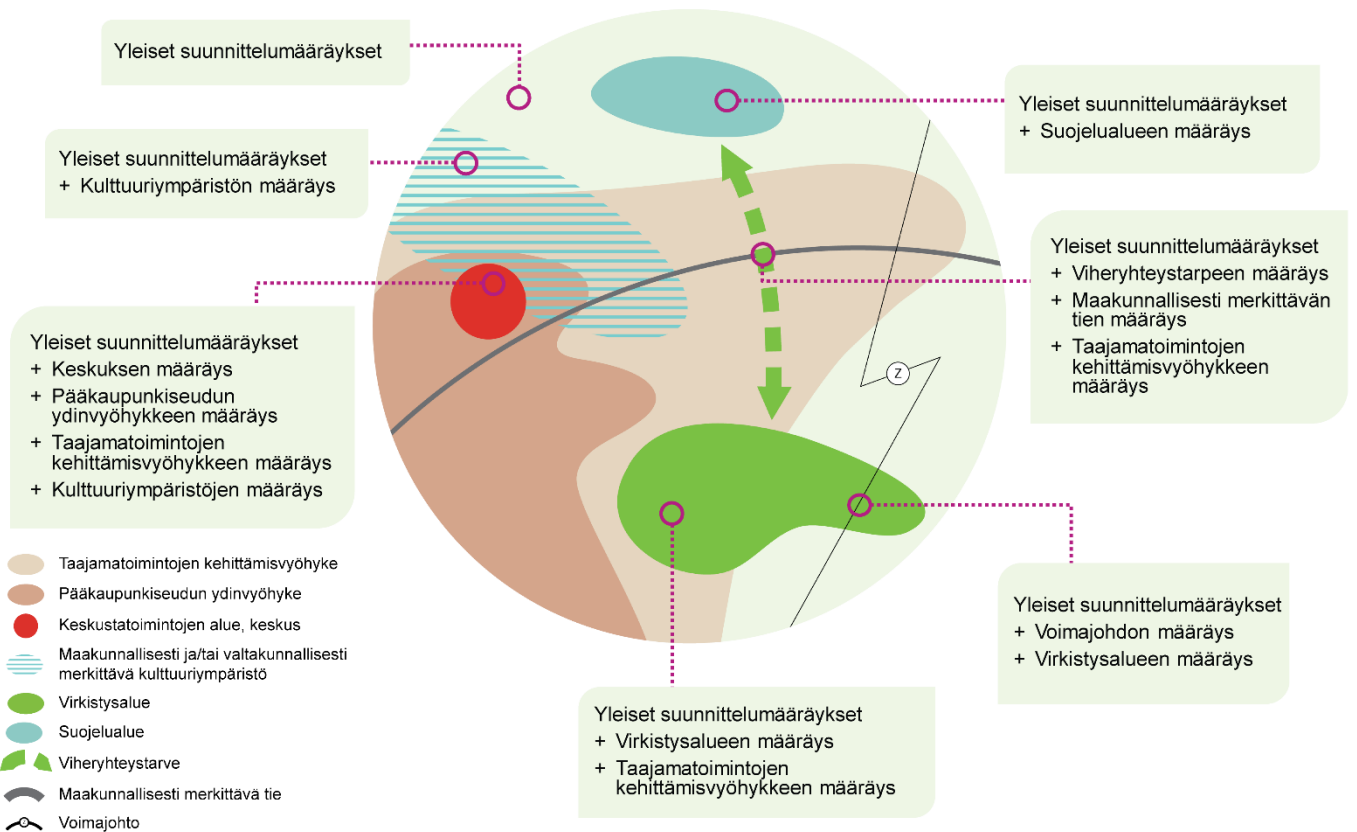
Viivamerkinnöillä esitetään esimerkiksi liikenneyhteyksiä ja yhdyskuntateknisiä verkostoja. Ohjeellisella merkinnällä osoitetaan yhteydet ja verkostot, joiden sijaintiin tai toteuttamiseen liittyy selkeää epävarmuutta, ettei viivamerkinnän käyttöön ole riittäviä perusteita. Vaihtoehdoisen linjauksen merkintää käytetään esimerkiksi silloin, jos linjauksen valinta on tarkoituksenmukaista päättää vasta yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Ominaisuusmerkintää käytetään osoittamaan vähintään maakunnallisesti merkittäviä osa-alueiden erityisominaisuuksia, joiden säilyttäminen halutaan turvata tai joiden asettamat reunaehdot on otettava huomioon alueiden käyttöä suunniteltaessa. Ominaisuusmerkintää käytetään muun muassa valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen (RKY) osoittamisessa. Ominaisuusmerkintä voi olla päällekkäinen muiden kaavamerkintöjen kanssa. Aluevarausmerkintä osoittaa pääasiallisen maankäytön, mutta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon myös ominaisuusmerkinnät suunnittelumääräyksineen.

Kehittämisperiaatemarkinnöillä ja niihin liittyvillä määräyksillä osoitetaan ensisijaisesti alueita ja yhteyksiä, jotka ovat merkittäviä maakunnan tavoitellun kehityksen kannalta, mutta joita ei maakuntakaavan esitystarkkuuden, suunnittelutilanteen keskeneräisyyden tai muun vastaavan syyn takia ole tarkoituksenmukaista osoittaa selkeästi kohdennettuna aluevarauksena tai viivamerkintänä kartalla. Kehittämisperiaatemarkintä voi olla päällekkäinen aluevarausmerkinnän ja ominaisuusmerkinnän kanssa. Kehittämisperiaatemarkinnästä esimerkkinä on Pääkaupunkiseudun ydinvyöhyke -kehittämisperiaatemarkintä.

Maakuntakaavan merkintöihin liittyy **suunnittelumääräyksiä**. Suunnittelumääräyksillä ohjataan kuntien kaavoitusta ja muuta eri viranomaisten alueiden käyttöä koskevaa suunnittelua. Suunnittelumääräyksellä ei kuitenkaan voida velvoittaa kuntaa tai muuta viranomaista maakuntakaavaa toteuttavan suunnittelun aloittamiseen.

Kaavamerkintöihin liittyvien määräysten lisäksi annetaan **yleisiä suunnittelumääräyksiä**, jotka koskevat koko maakuntaa.

Kuva 1. Periaatekuva Uusimaa-kaavan esitystavasta. Kuvassa on esitetty esimerkkejä siitä, mitkä merkinnät ovat voimassa kussakin kuvassa osoitetussa kohteessa.

Yleiset suunnittelumääräykset

Maakuntakaavan merkinnät ovat yleispiirteisiä. Alueidenkäytön ratkaisujen tulee tarkentua yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tai viranomaispäätösten yhteydessä.

Kaikessa alueidenkäytön suunnittelussa tulee edistää ilmaston kannalta kestäviä ratkaisuja.

Alue- ja yhdyskuntarakennetta tulee kehittää olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuen.

Ympärivuotista asumista sekä työpaikkarakentamista on ohjattava ensisijaisesti maakuntakaavassa osoitettuihin keskuksiin, palvelukeskittyisiin ja taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeille. Keskusten välisten liikenneyhteyksien kehittämistä on tuettava erityisesti joukkoliikenteeseen perustuen.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja alueiden käytössä on otettava huomioon alueiden arvokkaat ominaispiirteet ja turvattava luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristön arvot. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarkistettava ajantasainen tieto arvokkaista alueista, kohteista ja yhteyksistä sekä niiden tarkemmat rajaukset ottaen myös huomioon, että kaavamerkintöjen alle jää ympäristön arvoihin liittyviä pienialaisia merkintöjä.

Laajojen, yhtenäisten viheralueiden pirstomista ja pinta-alan pienentämistä on vältettävä erityisesti taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolisilla alueilla. Hajarakentamisen ohjauksessa on otettava huomioon Helsingin seudun viherkehän toteuttamisedellytykset.

Nykyisiä taajama-alueita tulee kehittää niiden maankäyttöä tehostaen ja niiden toiminnallista rakennetta monipuolistaen. Taajama-alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä päivittäisten palveluiden saavutettavuutta. Lisäksi on turvattava riittävät virkistysmahdollisuudet sekä yhteydet seudullisille virkistysalueille.

Uudet asuin- ja työpaikka-alueet tulee suunnitella niin, että ne täyttävät kestävä ympäristön kriteerit: alueiden sijainnin alue- ja yhdyskuntarakenteessa sekä rakentamisen määrän ja tehokkuuden tulee olla sellaisia, että monipuolisille toiminnoille, lähipalveluille ja joukkoliikenneyhteyksille sekä lyhyille asiointimatkoille kävellen ja pyöräillen syntyy edellytykset. Ennen yhdyskuntarakenteen laajentamista uusille alueille on selvitettävä nykyisten taajamien täydennysrakentamismahdollisuudet ja niiden kehittämispotentiaali kestävä alue- ja yhdyskuntarakenteen näkökulmasta.

Maakuntakaavassa osoitettujen keskusten, palvelukeskittymien ja taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolella tapahtuvan asuin- ja työpaikkarakentamisen tulee ensisijaisesti sijoittua olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen kuten taajamiin tai kyliin. Rakentamisen ohjauksessa tulee huomioida olemassa olevan infrastruktuurin mahdollisimman tehokas hyödyntäminen, palvelujen saavutettavuus ja kestävä liikunnan edellytykset. Laajojen yhtenäisten luonnon- ja kulttuurimaisema-alueiden merkitys voimavarana, kuten ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen, maa- ja metsätalouden ja muiden alueen elinkeinojen, luonnon monimuotoisuuden ja virkistystyksen kannalta, tulee ottaa huomioon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000k-m², ellei selvitysten perusteella muuta osoiteta ja ellei näissä suunnittelumääräyksissä muuta määrätä. Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan aluetta, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon Natura 2000 -ohjelmaan kuuluvat tai siihen kuuluviksi ehdotetut alueet, turvattava alueiden koskemattomuus, arvioitava suunnitelmasta

alueelle kohdistuvat vaikutukset ja huolehdittava ettei merkittävästi heikennetä niitä luonnonarvoja, joiden perusteella alue on ehdotettu tai sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Suunnitelman vaikutukset ja hyväksymisedellytykset arvioidaan siten kuin luonnonsuojelulaissa on säädetty. Vaikutuksia arvioitaessa on otettava huomioon mahdolliset yhteisvaikutukset muiden suunnitelmien ja hankkeiden kanssa. Suunnittelussa tulee käyttää valtioneuvoston Natura-alueita koskeviin päätöksiin sisältyviä aluerajauksia sekä viimeisimpiä Natura-tietolomakkeita.

Ilmaston kannalta kestävään energijärjestelmään siirtymistä on edistettävä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä vähäpäästöisten ja uusiutuvien energiamuotojen tuotantoa sekä kierto- ja biotaloutta.

Alle maakunnallisen kokoluokan tuulivoima-alueiden suunnittelu on mahdollista myös maakuntakaavan tuulivoima-alueiden ulkopuolella. Tämä edellyttää, että maakuntakaavan keskeisiä tavoitteita ei vaaranneta. Suunnittelussa on otettava huomioon tuulivoima-alueiden ympäristövaikutukset, erityisesti maisemaan, kulttuuriympäristöön, luontoon ja elinympäristöön kohdistuvat vaikutukset sekä liikenteen toiminnasta aiheutuvat rajoitteet. Tuulivoima-aluetta suunniteltaessa on kuultava puolustusvoimia.

Suunniteltaessa laajoja aurinkoenergian tuotantoalueita tulee alueet ensisijaisesti sijoittaa olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja sähköverkon liityntäpisteiden läheisyyteen ottaen huomioon ympäristön arvot ja reunaehdot.

Yhdyskuntateknisen huollon verkostojen ja laitosten toimintamahdollisuudet ja kehittämistarpeet tulee huomioida yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Jätteiden lajitteluun, käsittelyyn ja siirtovarastointiin tarkoitettuja kiertotalousalueita ei tule sijoittaa asutuksen tai muun ympäristöhaitoille herkän toiminnon läheisyyteen. Tarvittavat suojaetäisyydet, ympäristöhaittojen ehkäiseminen sekä liikenteen vaikutukset tulee selvittää yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä vesiensuojelua ja pyrittävä parantamaan vesien ekologista tilaa.

Saariston alueella on huomioitava saaristoelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset, virkistyskäyttömahdollisuudet, ympärivuotinen asuminen, vapaa-ajan asuminen ja matkailu, maakunnallisesti merkittävän vesiliikenteen ja teknisen huollon sekä puolustusvoimien ja rajavallvonnan toimintaedellytykset. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristön arvojen säilyminen, ympäristön tilan parantaminen sekä vesiensuojelun edistäminen. Alueen käytön ja rakentamisen tulee sopeutua saariston ominaispiirteisiin.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset ja varastot. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarkistettava näitä koskeva ajantasainen tieto turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesilta ja pyydettyä pelastusviranomaisen lausunto.

Kasvun kestävä ohjaaminen

Merkintä	Kuvaus	Määräys
<p>Keskustatoimintojen alue, valtakunnankeskus</p> 	<p>Kehittämisperiaatemerkinällä osoitetaan Helsingin keskustan valtakunnallisten palvelu-, hallinto- ja muiden toimintojen alue sekä nykyiset ja laajenevat kantakaupungin alueet.</p>	<p>Nämä suunnittelumääräykset koskevat valtakunnankeskusta, keskuksia ja pieniä keskuksia. Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen sekä pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeen</p>
<p>Keskustatoimintojen alue, keskus</p> 	<p>Kohdemerkinnällä osoitetaan suurimmat ja monipuolisimmat keskuksat, joissa on monipuolisesti asumista, työpaikkoja sekä julkisia ja yksityisiä palveluja. Keskuksat ovat hyvin joukkoliikenteellä saavutettavissa.</p> <p>(Aviapolis, Espoon keskus, Espoonlahti, Hakunila, Hanko, Herttoniemi, Hista, Hyvinkää, Hyrylä, Itäkeskus, Järvenpää, Kannelmäki, Karjaa, Karkkila, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Kivistö, Klaukkala, Koivukylä, Korso, Kontula, Leppävaara, Lohja, Loviisa, Malmi, Martinlaakso-Myyrmäki, Matinkylä, Mäntsälä, Nikkilä, Nummela, Nurmijärvi, Porvoo, Söderkulla, Tammisaari, Tapiola-Otaniemi, Tikkurila, Viikki, Vuosaari, Sakarinmäki)</p>	<p>suunnittelumääräykset koskevat myös niillä sijaitsevia keskuksia sekä valtakunnan keskusta.</p> <p>Aluetta on kehitettävä tiiviinä ja toiminnallisesti monipuolisena palveluiden, työpaikkojen ja asumisen keskittymänä ottaen huomioon sekä asumisen että elinkeinoelämän tarpeet.</p> <p>Alueen sijainti ja laajuus on määriteltävä yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, että keskustatoimintojen alue muodostaa toiminnallisesti yhtenäisen keskustahakuisiin toimintoihin painottuvan kokonaisuuden.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueen saavutettavuuteen</p>
<p>Keskustatoimintojen alue, pieni keskus</p> 	<p>Kohdemerkinnällä osoitetaan pienemmät keskuksat, jotka ovat kuntien hallinnollisia keskuksia tai asumisen, työpaikkojen ja palvelujen keskittymiä.</p> <p>(Askola, Inkoo, Jokela, Kellokoski, Lapinjärvi, Masala, Myrskylä, Pornainen, Pukkila, Rajamäki, Siuntio, Veikkola, Vihti, Virkkala)</p>	<p>joukkoliikenteellä sekä kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantamiseen. Suunnittelussa on osoitettava riittävät alueet joukkoliikenteen vaihtopaikoille ja liityntäpysäköinnille.</p> <p>Keskuksen kehittämisessä tulee vaalia ja hyödyntää ympäristön erityis- ja ominaispiirteitä.</p> <p>Alueelle voidaan sijoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä.</p> <p>Lisäksi seuraavien uusien keskusten</p>

		<p>yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueen toteuttaminen tulee kytkeä uuden raideliikenneyhteyden ja aseman sitovaan toteuttamispäätökseen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sakarinmäki • Hista
<p>Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke</p> 	<p>Kehittämisperiaatemerkinällä osoitetaan suurimpiin ja monipuolisimpiin keskuksiin tukeutuvat, maakunnan kehittämisen kannalta merkittävät taajamatoimintojen vyöhykkeet.</p>	<p>Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tulee kehittää tiiviinä asumisen, työpaikkojen ja palveluiden alueena. Vyöhykkeen maankäyttöä tulee tehostaa nykyiseen rakenteeseen, erityisesti keskuksiin ja asemanseutuihin tukeutuen sekä joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä parantaen. Helsingin seudulla vyöhykettä tulee kehittää rakenteeltaan verkostomaisena joukkoliikennekaupunkina.</p> <p>Vyöhykkeen sijainti ja laajuus on määriteltävä tarkemmin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p> <p>Vyöhykkeen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata riittävät virkistysmahdollisuudet sekä paikallisen viherverkoston liittyminen maakuntakaavan virkistysalueverkostoon.</p> <p>Erityistä huomiota on kiinnitettävä kaavassa osoitettuja viheralueita yhdistäviin sekä Helsingin seudun viherkehälle ja ranta-alueille suuntautuviin yhteyksiin. Ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta tärkeiden luontoalueiden pirstomista tulee välttää.</p> <p>Vyöhykkeen rakentamattomat rannat on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varattava yleiseen virkistykseen, jollei erityinen tarve edellytä alueen osoittamista muuhun käyttöön.</p>

		<p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota hulevesien hallintaan ja varauduttava sään ääri-ilmiöihin.</p> <p>Satamien ja Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminta- ja kehittämisedellytykset on turvattava.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata jakeluliikenteen toimintaedellytykset.</p> <p>Vyöhykkeen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon ja turvattava raide- ja joukkoliikenteen kehittämisen vaatimat riittävät varikkoalueet. Suunniteltaessa muuta maankäyttöä olemassa olevien varikoiden alueille on varmistettava, että korvaava varikkokapasiteetti on toteutettu ennen olemassa olevan varikon toiminnan päättymistä.</p> <p>Päivittäistavarakaupan ja keskustahakuinen muun erikoistavaran kaupan suuryksiköt tulee sijoittaa ensisijaisesti keskuksiin.</p> <p>Merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksiköiden koon alarajat ovat seuraavat, ellei selvitysten perusteella muuta osoiteta:</p> <p>Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeellä pääkaupunkiseudulla (Espoo, Helsinki, Kauniainen ja Vantaa)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keskustahakuinen kauppa (päivittäistavaran kauppa ja muun erikoistavaran kauppa) 10 000 k-m² • Paljon tilaa vaativa erikoistavaran kauppa 30 000 k-m²
--	--	---

		<p>Muilla taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeillä</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keskustahakuinen kauppa (päivittäistavaran kauppa ja muun erikoistavaran kauppa) 10 000 k-m² • Paljon tilaa vaativa erikoistavaran kauppa 10 000 k-m²
<p>Palvelukeskittymä</p> 	<p>Kohdemerkinnällä osoitetaan pieniä taajamia.</p> <p>(Fiskars, Kantvik, Karjalohja, Koskenkylä, Lappohja, Liljendal, Monninkylä, Mustio, Nummi, Pohja, Pusula, Ruotsinpyhtää, Sammatti, Saukkola, Tenhola)</p>	<p>Aluetta on kehitettävä lähipalveluiden, työpaikkojen ja asumisen keskittymänä.</p> <p>Alueen sijainti ja laajuus on määriteltävä tarkemmin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueen saavutettavuuteen kestäville liikkumistavoilla sekä kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantamiseen.</p> <p>Keskittymän kehittämisessä tulee vaalia ja hyödyntää ympäristön erityis- ja ominaispiirteitä.</p> <p>Merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksiköiden koon alaraja on keskustahakuisessa kaupassa 6 000 k-m² ja paljon tilaa vaativassa erikoistavaran kaupassa 6 000 k-m², ellei selvitysten perusteella muuta osoiteta.</p>
<p>Uusi raideliikenteeseen tukeutuva taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke</p> 	<p>Kehittämisperiaatemerkinällä osoitetaan uudet tuleviin asemansuutuihin tukeutuvat, maakunnan kehittämisen kannalta merkittävät uudet taajamatoimintojen vyöhykkeet.</p> <p>(Etelä-Nummela, Hista, Keimola-Kongo, Kuninkaanportti, Lempola, Palopuro, Ristikytö, Talma, Östersundom)</p>	<p>Vyöhykettä koskee taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen suunnittelumääräys muutoin kuin kaupan osalta. Lisäksi vyöhykettä koskee seuraava määräys:</p> <p>Uuden raideliikenteeseen tukeutuvan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen maankäyttö sekä uuden tai olevan raideliikenneyhteyden ja uuden aseman suunnittelu tulee kytkeä toisiinsa.</p>

		<p>Vyöhykkeelle ei tule suunnitella sellaista alueidenkäyttöä, joka estää tai merkittävästi haittaa alueen tulevaa kehittämistä tiiviiksi, monipuolisia toimintoja ja palveluita mahdollistavaksi, raideliikenteeseen tukeutuvaksi taajama-alueeksi. Vyöhykkeellä tulee kiinnittää erityistä huomiota kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiin.</p> <p>Vyöhykkeen toteuttaminen voi alkaa jo ennen, kuin alueella on asema. Poikkeuksena ovat Etelä-Nummelan, Histan, Lempolan ja Östersundomin alueet, joiden toteuttaminen tulee kytkeä uuden raideliikenneyhteyden ja aseman sitovaan toteuttamispäätökseen. Vyöhykkeen toteuttamisen aikana ennen aseman rakentamista on huolehdittava riittävän palvelutason joukkoliikenteen järjestämisestä alueelle.</p> <p>Vyöhykkeen tarkempi sijainti ja laajuus on määriteltävä yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p> <p>Lisäksi kaikkia uusia raideliikenteeseen tukeutuvia taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeitä koskee seuraava määräys vähittäiskaupan osalta:</p> <p>Uuden raideliikenneyhteyden ja aseman sitova toteuttamispäätös muuttaa merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksiköiden koon alarajan 4000 k-m² seuraavasti, ellei selvitysten perusteella muuta osoiteta:</p> <p>Pääkaupunkiseudulla (Espoo, Helsinki, Kauniainen ja Vantaa)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keskustahakuinen kauppa (päivittäistavaran
--	--	---

		<p>kauppa ja muun erikoistavaran kauppa) 10 000 k-m²</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paljon tilaa vaativa erikoistavaran kauppa 30 000 k-m² <p>Pääkaupunkiseudun ulkopuolella</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keskustahakuinen kauppa (päivittäistavaran kauppa ja muun erikoistavaran kauppa) 10 000 k-m² • Paljon tilaa vaativa erikoistavaran kauppa 10 000 k-m² <p>Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön toteuttaminen tulee kytkeä ajallisesti ympäröivien taajamatoimintojen toteuttamiseen.</p>
<p>Pääkaupunkiseudun ydinvyöhyke</p> 	<p>Kehittämisperiaatemerkinällä osoitetaan pääkaupunkiseudun muuta taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tehokkaammin rakennettavat taajama- ja keskustatoimintojen alueet, jotka tukeutuvat kestäväan liikennejärjestelmään ja tukevat verkostomaisen kaupunkirakenteen kehittymistä.</p>	<p>Pääkaupunkiseudun ydinvyöhykettä koskevat myös taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen määräykset.</p> <p>Vyöhykettä on suunniteltava joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn tukeutuvana muuta taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tehokkaammin rakennettavana alueena.</p> <p>Yhdyskuntarakennetta tiivistettäessä on kiinnitettävä huomiota vyöhykkeen arvokkaisiin ominaispiirteisiin ja elinympäristön laatuun. Vyöhykkeen tiivistämisen vaikutukset kulttuuriympäristön arvojen säilymiseen, ekologisen verkoston toimivuuteen sekä virkistysmahdollisuuksiin tulee selvittää ja arvioida tapauskohtaisesti.</p>

Liikkuminen ja logistiikka

Merkintä	Kuvaus	Määräys
<p>Valtakunnallisesti merkittävä kaksiajoratainen tie</p> 	<p>Viivamerkinnällä osoitetaan pääasiassa kaksiajorataiset maantiet, jotka ovat merkittäviä kansainväliselle ja maakuntien väliselle liikenteelle.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus</p>	<p>Väylälle tai sen välittömään läheisyyteen ei saa tehdä toimenpiteitä, jotka heikentävät pitkämatkaisen liikenteen, joukkoliikenteen tai kuljetusten palvelutasoa.</p> <p>Liittymät tielle on toteutettava eritasoliittyminä. Uusi eritasoliittymä voidaan rakentaa, mikäli seuraavat ehdot täyttyvät:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liittymä on mahdollista toteuttaa tien liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta vaarantamatta, • liittymä palvelee valtakunnallista tai seudullista liikenneverkkoa, • liittymä ei hajauta yhdyskuntarakennetta ja • liittymästä on tehty kattava liikenneselvitys, joka osoittaa liittymän tarpeellisuuden ja kokonaisuudessaan positiiviset vaikutukset. <p>Uuden eritasoliittymän toteuttamisen vaikutuksia arvioitaessa otetaan huomioon liittymän sijainnista ja ympäristön olosuhteista riippuvat palvelutasotavoitteet.</p>
<p>Valtakunnallisesti merkittävä yksiajoratainen tie</p> 	<p>Viivamerkinnällä osoitetaan pääasiassa yksiajorataiset maantiet, jotka ovat merkittäviä kansainväliselle ja maakuntien väliselle liikenteelle.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>	<p>Väylälle tai sen välittömään läheisyyteen ei saa tehdä toimenpiteitä, jotka heikentävät pitkämatkaisen liikenteen, joukkoliikenteen tai kuljetusten palvelutasoa.</p> <p>Uusia liittymiä rakennettaessa tulee varmistaa, että liittymä on mahdollista toteuttaa tien sujuvuutta tai turvallisuutta vaarantamatta. Uuden liittymän toteuttamisen vaikutuksia arvioitaessa otetaan huomioon liittymän sijainnista ja ympäristön olosuhteista riippuvat palvelutasotavoitteet.</p>

<p>Maakunnallisesti merkittävä tie</p> 	<p>Viivamerkinnällä osoitetaan maantiet ja kadut, jotka yhdistävät maakunnallisesti merkittäviä keskuksia ja toimintoja.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>	<p>Väylälle tai sen välittömään läheisyyteen ei saa tehdä toimenpiteitä, jotka heikentävät pitkämatkaisen liikenteen, joukkoliikenteen tai kuljetusten palvelutasoa.</p> <p>Uusia liittymiä rakennettaessa tulee varmistaa, että liittymä on mahdollista toteuttaa tien sujuvuutta tai turvallisuutta vaarantamatta. Uuden liittymän toteuttamisen vaikutuksia arvioitaessa otetaan huomioon liittymän sijainnista ja ympäristön olosuhteista riippuvat palvelutasotavoitteet.</p>
<p>Seudullisesti merkittävä tie</p> 	<p>Viivamerkinnällä osoitetaan seudullisesti tai muuten elinkeinoelämän kannalta merkittävät maantiet ja kadut.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>	
<p>Päärata</p> 	<p>Viivamerkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät radat.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>	
<p>Yhdysrata</p> 	<p>Viivamerkinnällä osoitetaan päärataverkkoa täydentävät seudullisesti merkittävät raideyhteydet.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>	
<p>Metro</p> 	<p>Viivamerkinnällä osoitetaan metroyhteydet.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>	
<p>Laivaväylä</p> 	<p>Viivamerkinnällä osoitetaan kansainvälisesti, valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävät laivaväylät.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>	

<p>Veneilyn runkoväylä</p> 	<p>Viivamerkinnällä osoitetaan veneilyn runkoväylä.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>	
<p>Liikenteen yhteystarve</p> 	<p>Kehittämisperiaatemerkinällä osoitetaan liikenteen yhteystarpeet joiden tarkka sijainti tai toteutustapa vaatii tarkempaa selvittämistä.</p>	<p>Nuolen sijainti ei ole kartalla yksiselitteinen. Yhteyden sijainti tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota seudullisiin ulkoilu-, virkistys- ja viheryhteystarpeisiin, luonnonsuojeluun, kulttuuriympäristöön ja kulttuuriperintöön, maisemaan, pohja- ja pintavesien suojeluun sekä lajiston liikkumiseen. Lisäksi on pyrittävä minimoimaan liikenteestä aiheutuvia melu-, värinä- ja päästöhaittoja.</p>
<p>Liikennetunneli</p> 	<p>Viivamerkinnällä osoitetaan tunnelissa kulkeva tie tai rata.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>	
<p>Tavara- ja linja-autoliikenteen yhteystarve</p> 	<p>Kehittämisperiaatemerkinä kuvaa valtakunnallisen ja pitkämatkaisen seudullisen tavaraliikenteen ja pitkämatkaisen linja-autoliikenteen yhteystarpeita Helsingin keskustan valtakunnallisiin henkilö- ja tavaraliikenteen solmukohtiin, joita ovat Helsingin keskustan satamat, Pasila ja Kampin terminaali. Nuolen kärjen sijainti ei kuvaa tiettyä paikkaa, vaan yhtä tai useampaa näistä.</p>	<p>Helsingin keskustan valtakunnallisten henkilö- ja tavaraliikenteen solmukohtien saavutettavuus tavaraliikenteellä ja linja-autoliikenteellä on turvattava.</p> <p>Yhteyden sijainti tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p>
<p>Tallinna-tunnelin vaihtoehtoinen ohjeellinen linjaus</p> 	<p>Kehittämisperiaatemerkinä kuvaa Helsinki-Vantaan lentoaseman ja Tallinnan lentoaseman välisen tunnelin vaihtoehtoisia ohjeellisia linjauksia.</p>	<p>Tunnelin tarkka sijainti määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p>
<p>Kaavan tavoitevuoden 2050 jälkeen toteutettava liikenneyhteys</p> 	<p>Kehittämisperiaatemerkinällä osoitetaan kaavan tavoitevuoden jälkeen toteutettavan rata- tai tieyhteyden ohjeellista linjausta.</p>	<p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota seudullisiin ulkoilu-, virkistys- ja viheryhteystarpeisiin,</p>

		<p>luonnonsuojeluun, kulttuuriympäristöön ja kulttuuriperintöön, maisemaan, pohja- ja pintavesien suojeluun sekä lajiston liikkumiseen. Lisäksi on pyrittävä minimoimaan liikenteestä aiheutuvia melu-, värinä- ja päästöhaittoja.</p> <p>Kehitettävillä tie- ja ratayhteyksillä tulee kiinnittää huomiota joukkoliikenteen ja kuljetusten järjestelyiden toimivuuteen.</p>
<p>Liikenneväylän katkoviivamerkintä osoittaa ohjeellisen linjauksen</p> 	<p>Kehittämisperiaatemerkinnällä osoitetaan liikenneväylän ohjeellinen linjaus silloin, kun väylän tarkka sijainti on ratkaisematta.</p>	
<p>Liikennealue, satama</p> 	<p>Aluevarausmerkinnällä osoitetaan alueita kansainvälisesti ja maakunnallisesti merkittävälle satamille.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>	<p>Satama tulee suunnitella siten, että toiminnasta aiheutuvat melu- ja muut ympäristöhäiriöt ovat mahdollisimman vähäiset.</p>
<p>Liikennealue, lentoasema</p> 	<p>Aluevarausmerkinnällä osoitetaan Helsinki-Vantaan lentoaseman alue.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>	<p>Lentoaseman kansainvälisen lentotoiminnan, muun ilmailun sekä niihin liittyvän muun toiminnan toiminta- ja kehittämisedellytykset on turvattava.</p> <p>Lentoasemalla vähittäiskaupan seudullisen koon alarajat ovat, ellei selvitysten perusteella muuta osoiteta: Keskustahakuinen kauppa (päivittäistavaran kauppa ja muun erikoistavaran kauppa) 10 000 k-m².</p>
<p>Satama</p> 	<p>Kohdemerkinnällä osoitetaan alueita valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävää satamatoimintaa sekä siihen liittyvää muuta toimintaa varten.</p>	<p>Kohdemerkinnällä osoitetun sataman sijainti ja laajuus on määriteltävä yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, että alue muodostaa toiminnallisesti yhtenäisen kokonaisuuden ja alue on riittävä turvaamaan sataman toiminta- ja kehittämisedellytykset.</p>

		Satama tulee suunnitella siten, että toiminnasta aiheutuvat melu- ja muut ympäristöhäiriöt ovat mahdollisimman vähäiset.
Joukkoliikenteen vaihtopaikka 	Kohdemerkinnällä osoitetaan valtakunnallisen, maakunnallisen ja seudullisen joukkoliikenteen vaihtopaikat.	Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueille ja väylille tulee joukkoliikenteelle ja vaihtopysäkeille varata reitit, joilla voidaan vaihtaa sujuvasti joukkoliikennemuodosta ja -linjastosta toiseen. Joukkoliikenteen vaihtopaikat osoitetaan oikeusvaikutteisella liitekartalla.
Liityntäpysäköintialue 	Kohdemerkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät liityntäpysäköintialueet.	Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee varata riittävät alueet henkilöautojen ja polkupyörien liityntäpysäköintiin sekä järjestää lyhyet ja turvalliset reitit pysäkeiltä liityntäpysäköintialueelle sekä pysäkkiparien välille. Liityntäpysäköintiä vastaava palvelu voidaan liityntäpysäköinnin sijaan toteuttaa kohteessa myös muulla tekniikalla. Liityntäpysäköintialueet osoitetaan oikeusvaikutteisella liitekartalla.

Elinkeinot ja kauppa

Merkintä	Kuvaus	Määräys
<p>Kaupan alue</p> 	<p>Kohdemerkinnällä osoitetaan merkitykseltään seudulliset vähittäiskaupan suuryksiköt keskustatoimintojen alueiden ulkopuolella.</p> <p>Niitä kehitetään sellaista kauppaa varten, joka vaatii paljon tilaa, ei kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa ja jonka tyypillinen asiantitiheys on pieni.</p> <p>Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön enimmäismitoitukseen lasketaan mukaan myös merkitykseltään paikallinen liiketila.</p>	<p>Kaupan alueen merkinnän osoittamalle alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa merkitykseltään paljon tilaa vaativaa seudullista vähittäiskauppaa. Näitä alueita ovat pääkaupunkiseudulla Lommila, Kulloonsilta, Sakarinmäki, Varisto-Petikko ja Petas sekä pääkaupunkiseudun ulkopuolella kaikki kaupan alueet.</p> <p>Laaturajoittamattoman kaupan alueen merkinnän osoittamalle alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa merkitykseltään seudullista vähittäiskauppaa. Näitä alueita ovat Suomenoja, Nihtisilta, Turvesolmu, Konala, Roihupelto, Suutarila, Tammisto ja Porttipuisto.</p> <p>Laaturajoittamattoman kaupan alueella olevan rakennuksen yksikkökoko saa olla enintään 30 000 k-m².</p> <p>Kaupan alueiden enimmäismitoitukset on osoitettu taulukossa, joka on suunnittelumääräysten lopussa.</p> <p>Kohdemerkinnällä osoitetun kaupan alueen sijainti ja laajuus on määriteltävä yksityiskohtaisessa suunnittelussa siten, että se muodostaa riittävän laajan toiminnallisen kokonaisuuden.</p> <p>Merkitykseltään seudullista vähittäiskauppaa ei saa toteuttaa ennen ympäröivien taajamatoimintojen, työpaikka-alueiden tai keskuksien toteuttamista.</p>
<p>Kaupan alue, laaturajoittamaton</p> 	<p>Kohdemerkinnällä osoitetaan pääkaupunkiseudulla merkitykseltään seudulliset vähittäiskaupan suuryksiköt keskustatoimintojen ulkopuolella.</p> <p>Niitä kehitetään keskuksia täydentävinä monipuolisina kauppapaikkoina.</p> <p>Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön enimmäismitoitukseen lasketaan mukaan myös merkitykseltään paikallinen liiketila.</p>	<p>Kohdemerkinnällä osoitetun kaupan alueen sijainti ja laajuus on määriteltävä yksityiskohtaisessa suunnittelussa siten, että se muodostaa riittävän laajan toiminnallisen kokonaisuuden.</p> <p>Merkitykseltään seudullista vähittäiskauppaa ei saa toteuttaa ennen ympäröivien taajamatoimintojen, työpaikka-alueiden tai keskuksien toteuttamista.</p>

		<p>Lisäksi on huolehdittava siitä, että palvelut ovat mahdollisuuksien mukaan saavutettavissa kävellen, pyöräillen tai joukkoliikenteellä sekä että edistetään sellaisen palveluverkon kehitystä, jossa asiointimatkojen pituudet ovat kohtuulliset ja liikenteestä aiheutuvat haitat ovat mahdollisimman vähäisiä.</p>
<p>Tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalue</p> 	<p>Kohdemerkinällä osoitetaan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolella olevat laajat tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueet.</p> <p>Alueita osoitetaan sellaisia toimintoja varten, jotka toimintansa laadun, laajuutensa, ympäristövaikutusten tai muun syyn vuoksi eivät voi sijaita asutuksen välittömässä läheisyydessä.</p> <p>Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa tarkempien selvitysten perusteella ympäristövaikutuksiltaan merkittäviä</p> <ul style="list-style-type: none"> -teollisuuslaitoksia -vaarallisia kemikaaleja käsitteleviä laitoksia -logistiikkakeskuksia -logistiikkaintensiivistä teollisuutta ja niitä tukevia toimintoja - kiviaineshuoltoon liittyviä toimintoja -kiertotaloustoimintoja. 	<p>Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa merkitykseltään seudullinen tuotannon ja logistiikkatoimintojen keskittymä.</p> <p>Merkittävät ympäristöhäiriöt on estettävä teknisin ratkaisuin ja/tai osoittamalla riittävät suoja-alueet. Siltä osin kuin alueella varastoidaan ja/tai valmistetaan polttonesteitä tai muita vaarallisia aineita, alueen ja sen lähiympäristön suunnittelussa on huomioitava varastoinnin aiheuttamat ympäristöriskit.</p> <p>Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava ympäristöönsä tavalla, joka turvaa ympäristö- ja luontoarvot sekä ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet.</p> <p>Alueen sijainti ja laajuus on määriteltävä tarkemmin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, siten että se muodostaa riittävän laajan toiminnallisen kokonaisuuden.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle ei tule osoittaa asumista tai muuta alueelle soveltumatonta toimintaa. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee varata riittävät tilat raskaan liikenteen pysäköinnille.</p>

<p>Teollisuus- ja varastoalue, jolla on / jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen</p> <p>T/kem</p>	<p>Aluevarausmerkinnällä osoitetaan alueet, joille saa sijoittaa merkittäviä, vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia. Näillä tarkoitetaan pääasiassa niitä laitoksia, joita koskee EU-direktiivi vaarallisten aineiden aiheuttamien suuronnettomuusriskien torjunnasta (ns. Seveso III – direktiivi).</p>	<p>Alueella toimiminen on tarkoitettu toteutettavaksi yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla, jossa on otettu huomioon alueen turvallisuusvaatimukset.</p> <p>Alueella sallitaan merkittäviä, vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia, sekä teollisuuslaitoksia, jotka soveltuvat alueen kokonaisuuteen. Uuden toiminnan sijoittaminen alueelle tai olemassa olevan toiminnan merkittävä laajennus ei saa aiheuttaa laajennuksia suojavaohtyhykkeisiin (sv1 ja sv2). Lisäksi mahdolliset suuronnettomuusvaikutukset on tutkittava.</p> <p>Alueella varastoitavien, käsiteltävien tai valmistettavien polttonesteiden tai muiden vaarallisten aineiden aiheuttamat ympäristöriskit on otettava huomioon lähiympäristön yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p> <p>Alueelle ei sallita asutusta, vapaa-ajan asutusta eikä yleisiä virkistysalueita. Alueelle ei myöskään sallita yleisölle tarkoitettuja kokoontumistiloja ja -alueita, kouluja, hoitolaitoksia eikä majoitusliikkeitä.</p>
<p>T/kem -alueen suojavaohtyhyke</p> <p>SV-1</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan Kilpilahden T/kem -alueen vaarallisia kemikaaleja käsitteleviä ja varastoivia tuotantolaitoksia sekä varastoalueita ympäröivä suojavaohtyhyke.</p>	<p>Suojavaohtyhykkeelle ei sallita uutta asutusta eikä uutta vapaa-ajan asutusta. Suojavaohtyhykkeelle ei tule sijoittaa kouluja, hoitolaitoksia eikä julkisia majoitusliikkeitä tai julkisia palveluita, kauppoja tai kokoontumistiloja, joissa oleskelee tai vierailee merkittäviä kävijämääriä.</p> <p>Suojavaohtyhykkeellä tulee yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa lisäksi tarkemmin selvittää ja arvioida suuronnettomuusvaaraa aiheuttavasta toiminnasta aiheutuvat maankäytön ja toiminnan rajoitukset.</p>

Ympäristön voimavarat ja vetovoima

Merkintä	Kuvaus	Määräys
<p>Virkistysalue</p> 	<p>Aluevarausmerkinnällä osoitetaan yli 50 hehtaarin kokoiset yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun tarkoitetut alueet, jotka sijaitsevat pääsääntöisesti valtion, kuntien tai Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen omistamilla tai hallinnoimilla alueilla.</p> <p>Merkintä sisältää alueella olemassa olevat sekä yhdyskuntarakenteen eheyttämisen kannalta tarpeelliset väylät ja rakenteet.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>	<p>Alue varataan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava virkistyskäyttöedellytysten säilyminen, alueen saavutettavuus, riittävä palveluvarustus sekä ympäristöarvot. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota ympäristön laatuun, alueen sijaintiin ekologisessa verkostossa sekä merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta.</p> <p>Alueelle voidaan rakentaa yleistä virkistyskäyttöä palvelevia rakennuksia ja rakenteita.</p> <p>Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa selvitysten perusteella yhdyskuntarakenteen eheyttämisen kannalta tarpeellisia paikallisia väyliä ja yhdyskuntateknisen huollon laitteita ja rakenteita. Väylien suunnittelussa on turvattava virkistysyhteyksien esteetön ja turvallinen jatkuminen.</p>
<p>Virkistyskäytön kohdealue</p> 	<p>Kehittämisperiaatemerkinnällä osoitetaan 5-50 hehtaarin kokoiset yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun tarkoitetut alueet, jotka ovat sijaintinsa ja muiden ominaisuuksiensa perusteella tärkeitä maakunnallisen virkistysalueverkoston ylläpitämisen ja kehittämisen kannalta.</p> <p>Merkintä ei määrittele yksittäisen virkistysalueen kokoa tai rajoja.</p>	<p>Virkistyskäytön kohdealueelta on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varattava riittävän laajat ja vetovoimaiset yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun soveltuvat alueet ja kehitettävä aluetta osana maakunnallista virkistysalueverkostoa.</p> <p>Suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota ympäristön laatuun, alueiden sijaintiin ekologisessa verkostossa sekä merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta.</p> <p>Kohdealueelta yleiseen virkistykseen varattavat alueet</p>

		osoitetaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, että varaukset kohdistuvat ensisijaisesti valtion, kunnan tai Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry:n omistamille tai hallinnoimille alueille.
Viheryhteystarve 	Kehittämisperiaatemerkinällä osoitetaan maakunnallisesta ekologisesta ja virkistyksestä verkostosta ne yhteystarpeet, joiden toteuttaminen edellyttää muusta maankäytöstä johtuvaa yhteensovittamista. Merkintä ei osoita yhteyden tarkkaa sijaintia eikä määritä yhteyden leveyttä maastossa.	Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava, että merkinnällä osoitettu yhteystarve säilyy tai toteutuu tavalla, joka turvaa lajiston liikkumismahdollisuudet, virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet sekä ylläpitää maisema- ja luontoarvoja. Viheryhteyden tarkkaa sijaintia ratkaistaessa on selvitettävä, että yhteydellä on edellytykset toimia osana laajempaa ekologista ja virkistyksestä verkostoa.
Metsätalousvaltainen alue, joka on laaja, yhtenäinen ja ekologisen verkoston kannalta merkittävä 	Aluevarausmerkinnällä osoitetaan pääasiassa metsätalouskäytössä olevia, pinta-alaltaan laajoja ja yhtenäisiä metsäalueita, jotka ovat maakunnan ekologisen verkoston kannalta merkittäviä. Alueita käytetään pääasiallisen käyttötarkoituksen lisäksi myös muihin tarkoituksiin, kuten maanviljelyyn ja haja-asutusluonteiseen rakentamiseen. Metsien hoitaminen ja käyttäminen alueella perustuu metsälain säädöksiin.	Alueen suunnittelussa on turvattava metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset. Alueen säilyminen yhtenäisenä on turvattava välttämällä alueen pirstomista muulla maankäytöllä siten, että syntyy alueen kokoon nähden vaikutuksiltaan laaja-alaisia, pysyviä tai pitkäkestoisia liikkumisesteitä. Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa vaikutusten arvioinnin perusteella yhdyskuntarakenteen eheyttämisen kannalta tarpeellisia paikallisia väyliä ja yhdyskuntateknisen huollon laitteita ja rakenteita. Välttämättömien väylien suunnittelussa on turvattava ekologisten yhteyksien mahdollisimman esteetön ja turvallinen jatkuminen.

<p>Suojelualue</p> 	<p>Aluevarausmerkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojellut tai suojeltavaksi tarkoitetut yli 5 hehtaarin suuruiset alueet. Niitä ovat kansallispuistot, luonnonpuistot ja muut luonnonsuojelualueet. Merkinnällä osoitetaan myös suojeleuhjelmien alueita sekä Natura 2000-ohjelman alueita siltä osin kuin päätösten yhteydessä on toteuttamiskeinoksi päätetty luonnonsuojelulaki.</p> <p>Suojelualueena voi olla myös alue, jolle viranomainen on tehnyt hallinnassaan olevaa aluetta koskevan muun kuin luonnonsuojelulakiin perustuvan suojelun turvaavan päätöksen. Toteutuneen suojelualueen tarkat rajat ja aluetta koskevat rauhoitusmääräykset ilmenevät asianomaisesta viranomaispäätöksestä.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>	<p>Suojelualueeksi osoitetulle alueelle ei saa suunnitella toimenpiteitä, jotka vaarantavat tai heikentävät niitä luonto- ja ympäristöarvoja, joiden perusteella alueesta on muodostettu suojelualue tai tavoitteena on siitä perustaa sellainen.</p>
<p>Natura 2000 -alue</p> 	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksen mukaiset Natura 2000 -ohjelman alueet. Maa- ja vesialueet osoitetaan rasterimerkinnällä ja jokikohteet viivamerkinnällä.</p> <p>Maakuntakaavan yleisissä suunnittelumääräyksissä on Natura 2000 -alueita koskeva suunnittelumääräys.</p>	
<p>Arvokas geologinen muodostuma</p> 	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan alueet, jotka sisältävät merkittäviä maisemallisia ja luonnontieteellisiä arvoja.</p> <p>Merkinnällä osoitetaan harjijensuojeluohjelman mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat harjualueet, vahvistettujen maakuntakaavojen arvokkaat harjualueet, valtakunnallisesti</p>	<p>Alueidenkäyttö on suunniteltava niin, ettei aiheuteta maa-aineslaissa tarkoitettua kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai laajalle ulottuvia vahingollisia ominaisuuksia luontosuhteissa. Yksityiskohtaisemmassa</p>

	ja maakunnallisesti arvokkaat kalliomaisema-alueet, maakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat sekä tuuli- ja rantakerrostumat.	suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö ja geologiset arvot.
Valtakunnallinen maisemanhoitoalue 	Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain 32 §:n mukaisesti ympäristöministeriön päätöksellä perustettu Skärlandetin valtakunnallisesti merkittävä maisemanhoitoalue. Alueen luonnon- ja kulttuurimaiseman erityisiä arvoja suojellaan ja aluetta hoidetaan hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisesti.	
Valtakunnallisesti ja/tai maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö 	Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat maaseudun maisema-alueet sekä maisemanähtävyydet (valtioneuvoston päätös 1995) ja valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön alueet, tiet ja kohteet (RKY 2009), sekä maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt (Missä maat on mainiommat 2016).	Yksityiskohtaisemmassa alueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on turvattava valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot. Maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot on otettava huomioon alueita kehitettäessä. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.
Unescon maailmanperintökohdeluettelon alue tai kohde 	Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan Unescon maailmanperintöluetteluun hyväksytyt alueet ja kohteet Uudeltamaalta: Suomenlinna sekä Struven mittausketjun piste Lapinjärvellä.	Aluetta tai kohdetta ja sen lähiympäristöä on suunniteltava ja hoidettava siten, että maailmanperintökohteen erityiset arvot säilyvät.

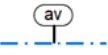

Energia ja tekninen huolto

Merkintä	Kuvaus	Määräys
Voimajohto 	Viivamerkinnällä osoitetaan nykyiset 110 kV:n ja 400 kV:n voimajohdot ja merkittävät merikaapelit sekä olemassa olevassa johtokäytävässä kehitettävät yhteydet. Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.	Alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon voimajohtojen suojaetäisyyksistä annetut määräykset.
Suunniteltu voimajohto 	Katkoviivamerkinnällä osoitetaan 110 kV tai 400 kV:n uuteen voimajohtokäytävään suunnitellut voimajohdot tai merkittävät kaapelit.	Voimajohdon sijainti ja tekninen toteutus tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja varsinaisessa lupamenettelyssä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata linjauksen toteuttamismahdollisuudet.
Maakaasun runkoputki 	Viivamerkinnällä osoitetaan olemassa olevat korkeapaineiset maakaasun siirtoputket. Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.	Alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon maakaasuputkiston suojaetäisyyksistä annetut määräykset.
Energiahuollon alue, jolle saa sijoittaa ydinvoimaloita 	Kohdemerkinnällä osoitetaan ydinvoimalaitosten ja niiden tukitoimintojen alueet. Alue on varattu energian tuotantoa palvelevia laitoksia, rakennuksia tai rakenteita sekä energiantuotannon tutkimiseen ja kehittämiseen tarvittavia rakennuksia ja rakenteita varten. Lisäksi alueelle saa sijoittaa ydinvoimalan tukitoimintoja, kuten tilapäistä asumista ja vesien käsittelyyn liittyviä laitoksia ja rakenteita. Ydinvoimalaitosten ja niiden tukitoimintojen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.	Alueen suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee ehkäistä merkittävät ympäristöhäiriöt teknisin ratkaisuin ja riittävin suoja-aluein. Alueen suunnittelussa tulee Säteilysuojeluosastolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

<p>Ydinvoimaloiden suojavyöhyke</p> 	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan noin 5 km etäisyydelle ydinvoimalaitoksista sijoittuvan suojavyöhykkeen likimääräinen raja.</p>	<p>Suojavyöhykkeeseen kuuluvalle alueelle ei saa suunnitella sijoitettavaksi uutta tiheää asutusta, sairaaloita tai laitoksia, joissa käy tai oleskelee huomattavia ihmismääriä tai sellaisia merkittäviä tuotannollisia toimintoja, joihin ydinvoimalaitoksen onnettomuus voisi vaikuttaa. Loma-asutuksen tai vapaa-ajan toiminnan sijoittamista suunniteltaessa alueelle tulee varmistua, etteivät edellytykset asianmukaiselle pelastustoiminnalle vaarannu.</p> <p>Alueen suunnittelussa tulee Säteilyturvakeskukselle ja pelastusviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.</p>
<p>Tuulivoiman tuotantoon soveltuva alue</p> 	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät tuulivoiman tuotantoon soveltuvat alueet.</p> <p>Maakunnallisella tuulivoiman tuotantoon soveltuvalla alueella tarkoitetaan sellaista aluetta, jonne on mahdollista sijoittaa vähintään 10 tuulivoimayksikköä.</p>	<p>Tuulivoiman tuotantoon soveltuvien alueiden sijainti ja laajuus sekä toteuttamisedellytykset selvitetään ja määritellään tarkemmin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon tuulivoima-alueiden ympäristövaikutukset, erityisesti maisemaan, kulttuuriympäristöön, luontotyyppiin, lajistoon ja elinympäristöön kohdistuvat vaikutukset, liikenteen toiminnasta aiheutuvat rajoitteet sekä yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja ratkaistaessa alueelle sijoitettavien tuulivoimayksiköiden määrä on otettava huomioon alueen sijainti ja merkitys lintujen pesimä-, ruokailu-, levähdys- ja läpimuttoalueena. Suunnittelussa on turvattava valtakunnallisten maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen.</p> <p>Aluetta suunniteltaessa on kuultava puolustusvoimia.</p>

		Alueen suunnittelussa on turvattava puolustusvoimien toimintaedellytykset ja otettava erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten tutkajärjestelmistä ja radioyhteyksien turvaamisesta johtuvat rajoitteet.
Raakavesitunneli 	Viivamerkinnällä osoitetaan Päijänne-tunneli ja Hiidenvesi-tunneli. Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.	Tunnelin välittömässä läheisyydessä on alueiden käytön ja toimenpiteiden suunnittelussa otettava huomioon, ettei vaaranneta tunnelia eikä sen veden laatua. Raakavesitunnelin suojavyöhyke tulee esittää tarkemmassa suunnittelussa. Suunniteltaessa rakentamista raakavesitunnelin suojavyöhykkeellä tulee rakentamisen vaikutukset selvittää. Lisäksi on kiinnitettävä huomiota maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estämiseen noudattaen nestemäisten polttoaineiden ja muiden vaarallisten tai haitallisten aineiden käsittelyssä ja varastoinnissa pohjavesialueita koskevia ohjeita.
Runkovesijohto 	Viivamerkinnällä osoitetaan seudullisen vesihuollon kannalta tärkeä runkovesijohto Helsingistä Porvooseen. Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.	Runkovesijohdon sijainti ja tekninen toteutus tarkentuu varsinaisen lupamenettelyn yhteydessä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee varmistaa linjauksen toteuttamismahdollisuudet.
Jätevesitunneli 	Viivamerkinnällä osoitetaan Keski-Uudenmaan meriviemärijärjestelmään kuuluva jätevesitunneli sekä pääkaupunkiseudun purkutunnelit. Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.	Tunnelin välittömässä läheisyydessä on alueiden käytön ja toimenpiteiden suunnittelussa otettava huomioon, ettei vaaranneta tunnelia.
Siirtoviemärin yhteystarve 	Kehittämisperiaatemerkinnällä osoitetaan seudullisen siirtoviemärin yhteystarpeet, joiden osalta ohjeellisen tai vaihtoehdoisen linjauksen osoittaminen ei ole mahdollista.	Tarkemmassa suunnittelussa tulee varmistaa linjauksen toteuttamismahdollisuudet.

<p>Vedenhankinnan kannalta arvokas pintavesialue</p> 	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan pintavesialueet, jotka ovat ominaisuuksiltaan arvokkaita ja jotka voivat olla tai ovat yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä.</p>	<p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on vesiensuojelunäkökohdat otettava huomioon siten, ettei vesialueen käyttöä vedenhankintaan vaaranneta.</p>
<p>Vedenhankinnan kannalta arvokas pohjavesialue</p> 	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan vedenhankintaa varten tärkeitä ja vedenhankintaan soveltuviksi luokitellut pohjavedet.</p>	<p>Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä. Pohjavesialueiden maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon Uudenmaan maakuntaa koskeva vesienhoitosuunnitelma. Tavoitteena tulee olla pohjaveden laatua ja antoisuutta uhkaavien riskien vähentäminen. Tarkemman suunnittelun tulee perustua suunnittelualueella tehtyihin maaperä- ja pohjavesitutkimuksiin ja siinä tulee huomioida vesilain mukaiset suoja-alueet. Pohjavesialueen tarkka rajaus tulee tarkistaa tarkemman suunnittelun yhteydessä.</p>
<p>Kiertotalouden ja jätehuollon alue</p> 	<p>Aluevarausmerkinnällä osoitetaan kiertotalouden ja jätehuollon laaja alue.</p>	<p>Alue varataan kiertotalouden ja jätehuollon tarpeisiin. Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa kiertotalouteen liittyvää tai alueelle muuten soveltuvaa toimintaa.</p> <p>Ämmässuon alueella jätteen loppusijoittaminen on sallittua. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa määritellään yhdyskuntajätteiden loppusijoittamiselle tarkoitetut alueen osat.</p> <p>Merkintään ei liity MRL 33§:n mukaista rakentamisrajoitusta.</p>
<p>Jätehuollon alue</p> 	<p>Kohdemerkinnällä osoitetaan jätehuollon alue, jolla jätteen loppusijoittaminen on sallittua</p> <p>Alueen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p>	<p>Alue varataan jätehuollon tarpeisiin. Alueelle tai sen välittömään läheisyyteen voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa jättemateriaalin hyödyntämiseen liittyvää tai alueelle muuten</p>

		<p>soveltuvaa yritys- ja teollisuustoimintaa.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa määritellään yhdyskuntajätteiden loppusijoittamiselle tarkoitetut alueen osat.</p>
<p>Yhdyskuntateknisen huollon alue</p> <p>●—(ET)</p>	<p>Kohdamerkinnällä osoitetaan alue Östersundomin jätevedenpuhdistamolle.</p> <p>Alueen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p>	<p>Alueen suunnittelussa ja käytön toteuttamisessa tulee ehkäistä merkittävät ympäristöhäiriöt teknisin ratkaisuin ja riittävin suoja-aluein. Suunnittelulla ei saa heikentää ympäröivän alueen luontoarvoja. Suunnittelulla on turvattava ympäröivän alueen virkistyskäyttö, ekologisen verkoston ja ulkoilureittien jatkuvuus sekä niiden yhteydet myös alueen ulkopuolelle. Puhdistamo tulee suunnitella siten, että syntyy mahdollisimman vähän liikkumista estäviä rakenteita. Lisäksi on otettava huomioon puhdistamoalueen liikennejärjestelyjen kytkeytyminen ympäröivään liikenneverkkoon.</p>

Muut kaavamerkinnot

Merkintä	Kuvaus	Määräys
<p>Puolustusvoimien alue</p> 	<p>Aluevarausmerkinnällä osoitetaan sellaiset puolustusvoimien pysyvässä käytössä olevat alueet, joille yleisön pääsy on rajoitettu.</p> <p>Alle viiden hehtaarin kokoiset alueet on esitetty kohdemerkinnällä.</p>	<p>Alue tai kohde varataan puolustusvoimien käyttöön.</p>
<p>Puolustusvoimien alue, jonka toissijainen käyttötarkoitus on virkistys-, matkailu- ja/tai koulutustoiminta</p> 	<p>Aluevarausmerkinnällä osoitetaan puolustusvoimien pysyvässä käytössä olevat alueet, joiden toissijainen käyttötarkoitus on virkistys-, matkailu- ja/tai koulutustoiminta.</p> <p>Alle viiden hehtaarin kokoiset alueet on esitetty kohdemerkinnällä.</p>	<p>Alue tai kohde varataan puolustusvoimien käyttöön. Mikäli alue tai kohde vapautuu puolustusvoimien käytöstä, se varataan virkistys-, matkailu- ja/tai koulutustoimintaan.</p>
<p>Luonnonsuojelualue, joka on puolustusvoimien käytössä</p> 	<p>Aluevarausmerkinnällä osoitetaan puolustusvoimien pysyvässä käytössä olevat luonnonsuojelualueeseen kuuluvat alueet, joille yleisön pääsy on rajoitettu.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>	<p>Alue on ensisijaisesti luonnonsuojelualue, jolla on otettava huomioon puolustusvoimien käyttöön liittyvät tarpeet.</p>
<p>Puolustusvoimien melualue</p> 	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan puolustusvoimien toiminnasta johtuvat melualueet, joilla ampuma- ja harjoitusalueiden melu ylittää tason LAeq 7-22 55dB tai ampumaratamelu ylittää tason LAmax 65dB.</p>	<p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on puolustusvoimien hallinnassa olevien alueiden ulkopuolisilla melualueilla toimintojen sijoittelulla ja rakennusten rakenteilla vähennettävä ampumamelusta aiheutuvia haittoja.</p> <p>Puolustusvoimien hallinnassa olevan alueen suunnittelussa ja käytössä on pyrittävä vähentämään haittoja puolustusvoimien alueen ulkopuolisella melualueella sijaitsevalle asutukselle ja muille, melulle herkille toiminnoille.</p>

<p>Suojavyöhyke</p> 	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan, vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan toiminnan vuoksi rajoitettava.</p>	<p>Alueelle ei tule sijoittaa sairaalaa, palvelutaltoa, päiväkotia, muuta vastaavaa laitosta, koulua tai vähintään 10 talouden asutustaaajamaa. Merkintä ei estä olemassa olevan rakennuskannan peruskorjausta.</p>
<p>Lentomelualue (Lden 55 - 60 dBA)</p> 	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan Helsinki-Vantaan lentoaseman melualue, jolla melutaso L_{DEN} on 55-60 dBA.</p>	<p>Alueelle ei yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa saa osoittaa uutta melun haittavaikutuksille herkkää toimintaa.</p> <p>Alueella jo olevan asutuksen ja muun melulle herkän toiminnan säilyttäminen ja täydentäminen on mahdollista.</p>
<p>Lentomelualue (Lden yli 60 dBA)</p> 	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan Helsinki-Vantaan lentoaseman melualue, jolla melutaso L_{DEN} on yli 60 dBA.</p>	<p>Alueelle ei yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tule osoittaa asuinrakentamista eikä sairaaloiden yms. laitosten rakentamista tai muiden sellaisten toimintojen sijoittamista, jotka ovat herkkiä melun haittoille.</p>
<p>Lentoliikenteen laskeutumisvyöhyke</p> 	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoliikenteen laskeutumisvyöhykkeet, joilla melutaso L_{DEN} on keskimäärin alle 55 dBA ja melu on toistuvaa.</p>	<p>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa lentomelu huomioon.</p>
<p>Kaava-alueen raja</p> 		

Kaupan alueiden enimmäismitoitukset kerrosneliömetreinä (k-m²)

Enimmäismitoituksessa on mukana olemassa oleva ja uusi liiketila.

Enimmäismitoitukseen sisältyy myös merkitykseltään paikallinen liiketila.

30 000	40 000	50 000	75 000	80 000	100 000	125 000	150 000	200 000	250 000	300 000	500 000
Hyvinkää, Valtatie 25	Raasepori, Karjaan lounaisosa	Nurmijärvi, Mäyränkallio	Kirkkonummi, <u>Inkilänportti</u>	Lohja, <u>Tynninharju</u>	Järvenpään eteläinen liittymä	Hyvinkää, Sveitsin-portaali	Vantaa, Koivuhaka	Vantaa, Porttipuisto	Espoo, <u>Lommila</u>	Espoo, Suomenoja	Vantaa, Tammisto
Nurmijärvi, Ilvesvuori	Loviisa, Loviisan länsiosa	Vihti, <u>Huhmari</u>	Mäntsälä, Mäntsälän-portti		Kerava, <u>Keravan-portti</u>	Porvoo, Kuninkaan-portti	Helsinki, Suutarila		Vantaa, <u>Varisto-Petikko</u>	Helsinki, Konala	
		Raasepori, Horsbäck			Tuusula, Focus					Helsinki, Roihupelto	
					Tuusula, Hyrylän eteläosa						
					Lohja, <u>Lempola</u>						
					Porvoo, <u>Tarmola</u>						
					Espoo, <u>Kulloonsilta</u>						
					Espoo, Nihtisilta						
					Espoo, Turvesolmu						
					Helsinki, <u>Sakarimäki</u>						
					Vantaa, <u>Petas</u>						

MERKINNÄT JA MÄÄRÄYKSET BETECKNINGAR OCH BESTÄMMELSER

OIKEUSVAIKUTTEINEN LIITEKARTTA: LIITYNTÄPYSÄKÖINTI JA JOUKKOLIIKENTEEN VAIHTOPAIKAT KARTBILAGA MED RÄTTVERKNINGAR: ANSLUTNINGSPARKERING OCH OMSTIGNINGSPLATSER FÖR KOLLEKTIVTRAFIK

Liitekartan oikeusvaikutteiset kaavamerkinnot
Kartbilagens planbeteckningar med rättsverknningar

- ▶ Liityntäpysäköinti
Anslutningsparkering
- ▶ Joukkoliikenteen vaihtopaikka
Omstigningsplats för kollektivtrafiken

